

Sofie Graarups tale ved demonstrationen 'Hvem passer på grisene?'

Taler

Sofie Graarup
Biolog og
artsrettighedsforkæmper

Dato

6. december 2025

Sted

Rådhuspladsen Århus

- 1 Her er en tale til svinene. Altså, de rigtige svin. For det er det navn, de kalder sig selv når de med stor vilje og klar kommunikation for dem, der vil lytte, fortæller verdenen hvad de ønsker og ikke ønsker: Sviiiiin!
- 5 "Gris" var engang navnet for svinets unger og trækker velsagtens på den tilfredse, trygge grynten soen snakker med de små med. Men nu har det navn fået en ubehagelig bismag af landbrugslobbyismens forsøg på at rebrande et "produkt" – så jeg kalder dem svin.
- 10 Svinets historie er lang og begynder for alvor et sted mellem 30 og 40 millioner år siden hvor de første medlemmer af svinefamilien dukkede op: Små, rundkroppede pattedyr dukkede op et sted i hvad vi i dag vil kalde den europæiske kontinent. De fik stor succes og spredte sig vidt og bredt til hele kontinentet – og andre. Evolutionen rullede og landskaberne udviklede sig og ændrede sig i en
- 15 evig dans med de arter, der levede på, i og af dem.

- Og ur-svinene ændrede sig med. Formet af liv og død fik de stærkere kæber, stødtænder og snuden strakte sig. De lærte sig efterhånden det smarte trick, at blive "altædere", hvilket sidenhen har vist sig at være en ret stærk evolutionær
- 20 strategi og været med til at gøre dem til en af verdens mest succesfulde pattedyr.

- For 5 millioner år siden spaltede svine-familien sig ud i forskellige slægter, blandt andet babyrousa-slægten på Indonesiske øer, vortesvine-slægten i Afrika, porcula-slægten i indien og flere andre, vi ikke har orket give et dansk navn. Og
- 25 så kom der også slægten med det simple navn "Sus". Det videnskabelige navn for svine-slægten og dermed starten på det, der blev til Sus scrofa - europæisk vildsvin. Eller som vi kalder det i 2025: DanBred Duroc

30 Kun få millioner år før svine-slægten opstod var en slægslinje spaltet fra
chimpansernes gren på livets træ for at påbegynde udviklingen mod det, der
skulle vise sig at blive til homo sapiens. Det moderne menneske.

35 40 millioner år frem til i dag: Svinet og mennesket er vævet ind i det samme stof
af fødsel og død.

Vi er formet af de samme processer og har i millioner af år trådt på den samme
jord under den samme sol med det samme fælles ønske som driver alting frem:
En simpel søgen imod at opleve ting, der gør os glade og undgå ting, der er
40 ubehagelige.

Og nu fast-forwarder vi frem til for 10.000 år siden. Et skelsættende tidspunkt.
Dette er heromkring, hvor mennesket bliver træt af at jage de vilde svin og i
stedet beslutter at tage dem til fange og gøre dem en del af det her nye koncept,
45 de har opfundet: Landbruget. Og dyrebruget. Og svinebruget.

Det svinebrug, der i 2025 blev objekt for den nyeste TV2-dokumentar, der
bringer billeder ud på, hvad der sker bag de vinduesløse murer.

50 Vi blev – igen – konfronteret med forhold, der bryder den ellers ekstremt lave
barre i lovekendtgørelserne for hold af svin.

Og nu siger jeg noget kontroversielt.

55 Mit problem med svineindustrien er ikke, at nogle dyr risikerer at få sår eller at
sidde fast. Eller bliver kolde og forkrøblede og dør som helt små. Det kan, som
svinebaronerne selv siger, ske.

Mit problem med svineindustrien er, at vi har designet et system der har
60 fravristet svinene hele deres væsen. Alt, hvad de var og er.

Vi griner 40 millioner års evolutionshistorie op i ansigtet når vi nægter svinet at
bevæge sig og mærke et underlag under klovene der ikke er lavet af jern og
beton. Når vi nægter hende at socialisere frit, passe sine unger omsorgsfuldt og
65 danne familieband. Når vi nægter hende muligheden for at møde verden med
sine sanser og udfolde sin nysgerrighed. Når vi nægter hende at lade trykken finde
vejen mod en rod eller en regnorm og lære, hvad hun kan lide og hvad den ikke

kan lide.

70

Når vi nægter hende at vejre en duft med trynen i efterårsbrisen.

Problemet er, at hele systemet er rendyrket foragt for liv.

75 Og vi forråder ikke alene svinene ved at fratage dem alt, hvad der gør dem til svin og reducere dem til produktionsenheder.

Vi forråder også os selv og vores egen natur.

80 For det er ikke landbrug, der gør menneskearten unik – næh, det er der masser af arter, der gør. Frøkenfisk kultiverer køkkenhaver bestående af en bestemt alge, som de passer ved at luge ukrudt. Myrer indsamler, beskytter og fodre bladlus – og ”malker” dem for deres sukkersøde honningdug. Det er ikke os, der har opfundet landbruget.

85

Nej, det der – måske – gør mennesker unikke er vores evne til at vælge, at gøre noget godt for andre. At sætte vores egne behov til side for at give bedre plads til en anden.

90 Et andet menneske eller en helt anden art.

Vi har muligheden for at rive vildsvinehegnet ned og slippe aftrækkeren, selvom dyret er i vores sigtekorn.

95 Vi har muligheden for at vælge at spise på en måde, der levner mere plads til De Andre Liv eller blot på en måde, der tillader at dem vi spiser, rent faktisk havde et liv mens de havde det.

100 Vi har muligheden for at stemme på politikere, der kæmper imod den landbrugslobbyisme, der har sine lange, slimede fingre dybt inde i magten i vores land.

Vi har muligheden for at bestemme, hvilket samfund, vi vil skabe.

105 Hvem vi som art vil være.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

110 Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Demonstrationstale

URI

115 <https://www.dansketaler.dk/tale/sofie-graarups-tale-ved-demonstrationen-hvem-passer-pa-grisene>

120

125

130

135

140

145